

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Városi közgyűlés előtt.

(Sz.) Debrecen város holnapután tartja ebben az új esztendőben első közgyűlését. Törvényhatósági életünknek egy új ciklusa veszi kezdetét ezzel a közgyűléssel, az elmúlt, sok-sok áldatlan, személyeskedő harcoktól terhes évek után.

Nehéz időköt élünk. Debrecenben a megélhetési viszonyok hova tovább annyira vigasztalanok lesznek, hogy e tekintetben az összes vidéki városok közt a legszomorubb hírnévre teszünk szert. Nem csak az országszerte megváltozott viszonyok tehetők felelőssé ezért a változásért, de kimondjuk nyíltan, városunk egész vezetősége és közgyűlésének tagjai is.

Hézagpótló, modern közintézmények létesítése tekintetében nagyon szép eredményeket értünk el, de szocial-politikai szempontokból sok mulasztás terhel bennünket mindannyiunkat s e tekintetben most az új közgyűlési ciklus lesz hivatva pótolni az egyre jobban érezhető hiányokat.

Az általános jólét biztosítását célzó, üdvös reformokat kell életbeléptetnünk törvényhatósági uton, hogy a jelenlegi elszomorító viszonyokon segítve legyen. Rendezendők lesznek az építetési s ezzel kapcsolatos türehtetlen lakás viszonyok, célravezető gazdasági intézmények létesítésével segíteni kell a városunk egyre rosszabbodó megélhetési viszonyain, új

jövedelmi forrásokat kell keresnünk és találnunk a közjólét érdekében.

*

A személyeskedés viharainak csak romboló ereje van. Sajnosan tapasztaltuk ezt az elmúlt évek városi közgyűlésein. Bizonyos klikkek, érdekszövetségekre lett széttagolva városi parlamentünk, ahol a magánérdek dominált a közjóra irányuló kérdésekben is.

Ennek az irányzatnak semmiféle tekintetben nem lesz szabad érvényesülnie a jövőben a közgyűlési terem falai közt.

Ne egyes érdekek küzdő-tere legyen ez a hely a hegemoniáért, ne a hatalmi vágy vezesse a tanácskozásokat talán magánérdekekből, talán szereplési hiúságokból folyólag, hanem a közérdek.

A multak krónikája gazdag tapasztalatokkal szolgál ezen a téren.

Nemes, emberbaráti törekvések, az igazság szeretete, higgadt tárgyilagosság vezesse azokat, a kiket városatyáknak nevez a debreceni köznyelv. Legyenek is gondos, szerető atyái e város mindenrangú és rendü lakosságának, közönységének.

*

Két évvel ezelőtt alakult egy párt Debrecenben. Városi pártnak nevezte magát s kitartó makacssággal törekedett a városi hatalom birtoklására.

Azt állította, hogy a szövetkezésnek nincs országos politikai pártkerete, de nem egy esetben tagjainak többsége

arról tett bizonyosságot, hogy e tekintetben nem volt őszinte legalább is a vezetőség programja. Viszont voltak e pártnak tagjai, akik idejekorán belátták, hogy a pártvezetőség csak a hatalom elnyerésére törekszik s levonták a következtetéseket a tapasztalatokból.

Egyre nyilvánvalóbb lett pedig, hogy városunk jól felfogott érdekében nem sok létjogosultsága van külön közgazgatási pártalakulásnak.

Ne szakadozzunk külön pártokra a közgyűlési teremben, ne igyekezzünk személyes harcokkal elvonni az időt a cselekvésektől, igyekezzük egymást megértve, közös erővel elősegíteni városunk minden terén való boldogulását.

Küszöböljük ki onnan a visszavonást, háritsunk el a közérdek utjairól minden akadályokat, szabadítsuk fel a lekötött erőket. És ahol felüti fejét a közérdek bármilyen ellensége, tömörüljünk ellene rang, — rendkülömbőség nélkül mindannyian.

Igy és csak így lesz a mi városi parlamentünk munkája áldásos és gyümölcsöző.

A pofon és a képviselőház. A képviselőház mentelmi bizottsága a következő érdekes jelentést terjesztette ma a Ház elé:

Vlád Aurél országgyűlési képviselő mentelmi jogát megsértve látta azáltal, hogy ifj. Madarász József őt pofonnal fenyegette. Tekintettel arra, hogy a mentelmi jog a képviselőt csak a képviselői hivatásában való korlátozás tekintetében védi, ezen jog azonban terjeszthető ki a képviselő ellen használt sértő kifeje-

Az álarcos mulatságokról.

A „Debreczen“ eredeti tárcája.

Az álarcos mulatságok és bálók mindinkább ritkulnak. A nagyvárosokban, mint Párisban, Bécsben, Budapesten stb. még eléggé felszinen vannak ugyan, jóllehet itt is sokat vesztettek már a régi kedélyességükből s szintén megrikkult a számuk, a kisebb városokban azonban csaknem teljesen kimentek már a divatból. Így Debrecenben több farsang is elmúlik, míg egy-egy álarcos bálban lehet részünk.

Azért tehát nem lesz talán érdektelen, ha elmondunk egyet-mást az álarcokról.

A lárva, a jelmez, a farsang szimbóluma, mely sok századon át volt üldözött béte noir-ja a szenteskedő hipokrizisnek, kezdve a párisi parlament 1514-ik évi rendeletétől, mely azokból tiltotta el az álarcokkal való kereskedést, mert szereszáma se volt a sok rablásnak, tolvajlásnak és házasságtörésnek, melyeknek elkövetését, ha nem is okozta egyenesen, de mindenesetre megkönnyítette az álarc. Az egyház maga kérelmetlenül tört pálcát az álarcosdi fölött, különösen átokkal sujtván a gangra zsinaton a nőt, ki férfiruhát ölt; ami persze azért nem akadályozta IV. Sándor pápát, hogy nagy gyönyörűségét ne találja az álarcos mulatságokban, sőt olyanokban is, melyek meglehetősen ellentétet mutattak az álarc rendeltetésével, sem Farnese bibornokot nem

tartotta vissza, hogy Ferdinánd császár követeit nagyobb ünnepiesség okáért álarcban fogadja. Megtörtént, hogy egy bibornok tréfa közben egy tudós barátjának fejére téve bibor kalapját, amint ezt a veletlenül belépő pápa meglátta, megbotránkozásában nem tehetett, egyebet, kimondta büntetésből, hogy most már maradjon az illető csakugyan kardinális.

Az álarc a történetben! Mily hálás tárgy az emberi erkölcsök története tanulmányozójának! Hány rejtett gondolat, hány sötét bűn és nemes heroizmus fogamzott ott meg az álarc rejtekében. Az első álarcos bizonyosan a biblia Jákobja volt, ki hét évig szolgált cselédnek öltözve Lábánnál s birkabőrbe bujt, hogy szőrös kezei megtévesszék világtalan apját s megáldja Ezsau helyett. S im példája kísért az ó-testamentom annyi epigonjánál. A gibeoniták álöltözetben mennek Józsuához, hogy békét könyörögjenek. Miskhál, Dávid felesége, mikor Saul elküldte poroszloít Dávidért, egy faragott képet fektetett annak ágyába s fejére szőrös kecskebőrt huzván, ruhákkal fődte be azt, míg maga Dávid a géti király előtt az örült álarcát ölti magára s elváltoztatva arcát, előttük ide-oda dühöng vala. Ádám elrejtőzik az Ur előtt és Sámuel előtt. A Sátán kígyó képében kísérti Éva asszonyt. Hát a próféta, ki Akhab király előtt száját és szemét ráhittett porral változtatja el? És Jézabel? És még annyi és annyi?

De nemcsak Caligulák öltének elpuhul-

tan asszonyruhát; nemesebb erények is takaróznak néha az álruha inkognitójával. A palermói nemes, Procida János, hogy hazáját, Sziciliát megmentse a gyűlölt francia zsarnokságtól, szerzetes ruhába öltözik és így zárándokol Arragoniai Péterhez, V. Miklós pápához és Paleolog Mihály görög császárhoz, hogy senkitől nem ismerve, segínyt toborozzon a franciák ellen. És ez a zárándok útja hozta e véres szicíliai vecseryét Merész Fülöpre és katonáira.

Szomorubb szerepe, gyászosabb jelentősége is volt a lárvának: maszkban temették el azokat az áldozatokat, kiknek erőszakos katasztrófa idomtalanította el arcvonásaikat a halál pillanatában. Egy máig is látható római fölírat tragikus idillben zengi egy álarcban eltemetett ifjú házaspár megrendítő sorsát, kiket forró ülelés közt, az első nászéjén temetett maga alá a leszakadt mennyezet. És Bécsben a Szent-István templomában, sok időn át, ha nem is álarcban, de oroslánbőrbe takarva tették nyugalomra Ausztria főhercegeit.

A régi századok vad erkölcei sok visszaélés és kicsapongás ürügyét találták a lárva viselésben; nem csoda, ha Franciaországban már I. Ferenc betiltotta az álarcos menetek rendezését s ugyanarra Angliában fővesztés büntetése volt szabva. Érdekes dokumentumait nyújtják a régi udvari rendeletek a közbiztonság és köztisztaság ezirányú védelmének. Albert szász herceg egy alkalommal Laibeckbe

zés megtorlására, miután pedig a bejelentett pofonnal való fenyegetés bejelentett képviselőt képviselői hivatása teljesítésében egyáltalán nem gátolta, sőt nem is korlátozta: annál fogva a mentelmi bizottság Vlád Aurél országgyűlési képviselő mentelmi jogának megsértését fenntartani nem látja, miért is tisztelettel javasolja, hogy Vlád Aurél országgyűlési képviselő által mentelmi jogának megsértése tárgyában tett bejelentése felett térjen a Ház napirendre.

Az adóvita vége felé.

A képviselőház ülése.

Justh Gyula megjött a szabadságáról s ismét ő vezeti a tanácskozást.

Az elnök bejelentette, hogy tegnap Bredeanu Koriolán képviselő meghalt. Ezután Csizmazia Endre előadó referált az igazságügyi bizottság nevében arról, hogy a bíróság a Csávossy Béla volt háznagy ellen a 6540 korona darabont-költség miatt indított keresetet elutasította. Azt javasolja, hogy kértérítési pert indítsanak ellene.

Laehne Hugó felszólalása után ezt az indítványt elfogadták.

A földadó reformról Csányi Sándor volt az első szónok, aki figyelmeztetett arra, hogy Baranyamegyében Schauernburg-Lippe herceg földjét a hatodik osztályba sorozták, holott ugyanott a község egyedostályu földadót fizet. Frigyes főherceg pedig egyáltalán alig fizet adót.

Nagy György: Kötelező kataszteriigazítást kér. Arról beszél, hogy hol abban a politikai erkölcs, hogy a kormánypárti képviselők támadták a javaslatot, de mégis megszavazták?

Baloghy Ernő: Nem támadták, csak bíralták!

Nagy György: Ez a Ház már nem lesz együtt, amikor a javaslatból törvény lesz. Ez teszi a képviselőket lelkiismeretlenné, mert tudják, hogy nem lehet őket felelősségre vonni. Biztos abban, hogy a legtöbb képviselő el se olvasta a javaslatot. Az országban megrendült a hit a függetlenségi párt iránt.

Zakariás János: Láttuk a debreceni választásnál!

Nagy György: Zakariás nem beszélhet, mert tagja volt a régi szabadelvűpártnak. A javaslatot nem fogadja el.

menve, megbotránkozott az elébe vonuló álarcos nőknél s betiltotta a nők álarcviseletét; Würtembergben főképp a nők férfiak öltözését s a férfiak nőnek öltözését büntették toronyba vagy bolondok házába zárással. Sőt Italia apró udvarainál, a ferrarai és mantuai hercegségekben is botbüntetés volt szabva azokra, kik éjféli egy órán túl vagy napközben álarcos sokadalmakban vettek részt, csak hogy ezzel népcsődületeket és verekedéseket idézzenek elő. Követte ezt a példát a drezdai udvar is, eltiltva, hogy az álarcosok akár botot, akár magukat vagy ártalmas fegyvert hordjanak magukkal. Még szigorubbant intézkedtek bizonyos egyetemi szabályzatok az ifjuságra nézve. Wittenbergben, az 1708. évben egy izben két diák ült szánkóra, egyik Diogenesnek, másik bohócnak öltözve. Mikor a csiny kitudódott, csak nagy rimázkodással kerülhették ki, hogy a városból mindkettőt ki ne utasítsák, beneficiumaikat azonban elvesztették, azonkívül bírságot kellett fizetniük és karcserben ülniük. Különös, hogy dacára ez intézkedéseknek, sehol sem csökkent az álarcos farsangolások divatja s Európa összes fejedelmi udvarai közt csak a szigorú vallásosságú Lipót császár udvara nem tűrte az álarcos tobzódásokat, amiből aztán VI. Károly császár is követte példáját.

Néhány epizód megmagyarázza a rendszabályok indító okát és szükségességét. Az 1723. év január 25-én p. o. Drezdában egy

Kecskeméthy Ferenc: A földadóprogresszivitást követeli. A javaslatot nem fogadja el. Az elnök a vitát bezárja.

Polónyi Géza visszavonja határozati javaslatát. A Ház Hoitsy Pál előadó megjegyzései után a javaslat címet megszavazta s a határozati javaslatokat elvetette.

Az elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Polónyi után két horvát képviselő, majd Wekerle miniszterelnök szólalt fel és kéri az összes indítványoknak, melyek amugy is célszerűtlenek, elvetését. A Ház hozzájárult a miniszterelnök indítványához.

Mit tárgyal a város.

A csütörtöki közgyűlés tárgysorozata

Debreczen város február 11-én, csütörtökön d. u. 3 órákor tartja ez évben első közgyűlését, amelyen először jelennek meg az ujonnan megválasztott városatyák.

A közgyűlés tárgysorozatán 34 ügy szerepel s ezek közt fontos lesz a törvényhatósági szaktanácsok megválasztása.

A hivatalos tárgysorozat a következő:

Polgármesteri jelentés.

Belügyminiszteri rendelet a „Csatornázási szabályrendelet” miniszteri jóváhagyása tárgyában.

Ugyanaz, mellyel a csatornahálózat építésére már előzetesen számításba vett 1.400.000 korona kölcsönnek felvétele tárgyában hozott közgyűlési határozat jóváhagyatott.

Ugyanaz, mellyel a „Vízvezetési szabályrendelet” és „Vizdíjszabályzat” jóváhagyatott.

Ugyanaz, mellyel az „Általános szabályozási terv”, a közbevetett felebbezések elutasításával jóváhagyatott.

Ugyanaz, mellyel Debreczen sz. kir. város nyilvános jellegű muzeumának szervezéséről és igazgatásáról alkotott szabályrendelet jóváhagyatott.

Ugyanaz, a szikigyakori városi ingatlan bérbeadása tárgyában hozott közgyűlési határozatra.

Belügyminiszteri rendelet a közigazgatási tisztviselőknél pénztárat és más vállalkozónál elfoglalt igazgató, igazgató-tanácsi, felügyelő-bizottsági tagságuk bejelentése tárgyában. Ezzel együtt a városi Tanács javaslata

szabadságot katoná, miután játék közben két aranyát elvesztette, áruhát vett magára s elment az álarcos bálba, hol egy több mint tíz aranyat érő ezüst dohányszelenczét ellopott. De rájta kapták, mire eldobta magától a szelenczét. Mindazáltal átadták az őráratnak, s mivel tanuk esküdtek meg rá, hogy látták a lopást, s hadbírósa arra ítélte, hogy a vásártéren nyílt helyen, hajadonfövel és áruhájában, hátán és mellén két táblával, mely az elkövetett cselekményt adta tudtul mindenkinek, láncsal egy faszamarhoz kössék, hol 10 órától délig maradjon. Onnan föloldva pedig 12 korbácsütéssel, saját ruhájában, kergessék a városból és megtiltsák, hogy oda valaha visszatérjen.

Pikánsabb kalandok is estek néha s ezek közt hiteles krónikás adat és mint jogi kuriózum is érdekes a következő történet. Egy jámbor szabót a felesége sokáig faggatott, hogy engedje el az álarcos bálba. A férfi végre látszólag beleegyezett de kileste, hogy felesége milyen jelmezt ölt. Mikor ezt megtudta, ő is álarcot öltött és felesége után lopózott, akit a bálban inkognitójában addig ostromolt, míg egy pásztorórát nem nyert tőle. De a ravasz férjnek volt gondja rá, hogy a vigan csattanó csókok közepette titokban lehuzza felesége ujjáról a jegygyűrűt, s azzal hazament. Nem sokára hazatért a felesége is, távolról sem sejtve a kelepécét, mely reá várt. Ime az eset eléggé mutatja, hogy a múlt századok báli krónikái nem nélkülözték néha a pikantériát.

kiséretében bemutatja a városi tisztviselők idevonatkozó bejelentéseit.

Honvédelmi miniszteri leirat a loavatóbizottságoknak 1909. évi ápril hó 1-től 1910. év márczius hó 31-ig leendő megalakítása iránt.

Hajdu vármegye átirata, mellyel a gyermekvédelmi törvény módosítása végett az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát pártolás céljából megküldi.

Nyitra vármegye megkeresése az iránt, hogy a Pöstyén fürdőben 200.000 korona költséggel felállítandó „Országos állami és megyei tisztviselők háza” gyógyintézetre 2000 koronás alapítvány tétessék.

Pozsony vármegye átirata az automobil és motoros kerékpár közlekedés országos szabályozása érdekében a kormányhoz intézett feliratának hasonszellemű felirattal leendő támogatása iránt.

Névszerinti szavazás (harmadizben), a dr. Irinyi Istvánné tulajdonát képező Bethlen-utca 39. sorszámú házastelek megvétele felett.

Névszerinti szavazás (másodizben) a Köbölös Mihály tulajdonát képező Kigyó-utca 5 sorszámú házastelek megvétele felett.

Névszerinti szavazás (másodizben) a debreczeni első sertésvágó társulat Dégenfeld-tér 1. sorszámú házastelke megvétele felett.

A közigazgatási bizottságba egy megüresedett tagsági hely betöltése.

Szaktanácsok megalakítása. 1. Vélemény és javaslatkötettel felruházott bizottságok. a) jog- és pénzügyi bizottság; b) gazdaság; c) színházi bizottság; d) szegényügyi bizottság; e) nyugdíjellenőrző bizottság; f) építési bizottság; g) számvétség és házipénztár működésére felügyelő bizottság.

II. Érdemleges intézkedésekre hivatott bizottságok. a) központi választmányban 2 megüresedett tagsági hely betöltése; b) igazoló választmányba 1 megüresedett tagsági hely betöltése; c) egészségügyi bizottság; d) állandó statisztikai bizottság; e) népnevelési bizottság; f) községi iskolaszék; g) iparostanonc-iskolai bizottság; h) kórházi bizottság; i) lötenyésztes bizottság.

III. Egyéb bizottságok. a) számonkérőszék; b) nőipariskolai felügyelő bizottságba 2 tag kiküldése; c) római katolikus főgimnázium felügyelő-bizottságba 2 tag kiküldése; d) reform. felsőbb leányiskola felügyelő-bizottságba 2 tag kiküldése; e) kereskedelmi tanács felügyelő-bizottságba 2 tag kiküldése; f) ágost. evang. egyház iskolaszékébe 2 tag kiküldése; g) zenede igazgató választmányába 2 tag kiküldése; h) fémipari szakisk. felügyelő bizottságba 2 tag kiküldése; i) görög. kath. egyház iskolaszékébe 2 tag kiküldése; j) izraelita hitközség iskolaszékébe 2 tag kiküldése; k) ispotályi vegyes bizottság megalakítása; l) borellenőrző bizottság megalakítása; m) esküdtképes egyének összeírását teljesítő bizottság megalakítása; n) adópénztár pénzkészletének beszállítását ellenőrző bizottság megalakítása; o) hortobágyi intéző-bizottság megalakítása; p) világitási vállalat felügyelő-bizottságának megválasztása; q) nyomda felügyelő-bizottság megválasztása; r) az adófelszámolási bizottságba 1 megüresedett tagsági hely betöltése.

Bészler Károly arvaszéki elnök jelentése az 1908. év második feléről.

Dr. Magoss György t. főügyész jelentése az 1908. év második feléről.

Tanácsi javaslat az özv. Kraszula Mátyásné tulajdonát képező Hadházi-utca 11. sorszámú házastelek megvétele tárgyában.

Ugyanaz a földrengés által sújtott meszszinai lakosok részére segély megszavazása iránt.

Ugyanaz városunkban tudóbeteg részére népszanatórium felállítása s ennek megfelelő támogatása iránt.

Ugyanaz Letiner Dezső bérlő által emelt gazdasági épületek megvásárlása és a hasznosbérleti idő meghosszabbítása iránt beadott kérelme.

Biczó Gyula építőmester vállalkozó kérvénye, a városi épületek fentartási munkálatai

Részletfizetésre kaphatók

fegyverek, gramfonok és lemezek, fényképező gépek, mindennemű hangszerek, színházi látcsövek és Meidinger kályhák a Schwartz-féle pipa üzletben a városházzal szemben. . .

után az 1907. és 1908. évekről 10 százalék drágasági pótlék megadása iránt.

Tanácsi előterjesztés a székely-szövetség országos kongresszusának az 1909. évben Debreczenben megtartása iránt.

Tanácsi előterjesztés az 1909. évben Budapesten tartandó IV. nemzetközi teigazdasági kongresszus tárgyában.

Ugyanaz Solymossy Elek színésziskolai igazgatónak 2 öl tűzifa adományozás iránt beadott kérelmére.

A „Hajdumegyei méhésztársaság” felebbezése az 14,766—1908. sz. tanácsi határozat ellen.

Lehmann László vállalkozó felebbezése a város burkolati költségvetésének biztosítása tárgyában hozott 17,296—1908. sz. tanácsi határozat ellen.

Ifj. Orosz Endre felebbezése visszatartott fizetése kiutalása ügyében hozott tanácsi határozat ellen.

Befejezett fegyelmi ügy bejelentése.

Szabadságolás iránti kérvény.

Orvosi oklevél kihirdetése.

Bába oklevél kihirdetése.

Az önálló bank mellett.

Függetlenségi nagygyűlés Kiskunfélegyházán.

Kiskunfélegyházán vasárnap függetlenségi nagygyűlés volt az önálló bank érdekében. — Szabad ég alatt tartották meg a nagygyűlést több ezer választó közreműködésével. Ott voltak: gróf Batthyány Tivadar, Holló Lajos és több országgyűlési képviselő. Tóth Imre ottani pártelnök vezette be a gyűlést, fejtegetve az önálló bank gazdasági és politikai hatását.

Gróf Batthyány Tivadar kifejtette, hogy az önálló bank kivívásán minden erőt összpontosítani kell, mert a bankkérdésnek helyes megoldásától függ az ország anyagi boldogulása. Biztosítani kell, hogy magyar kézben legyen a magyar közgazdasági életben a bankjegyek kibocsátásának joga, hogy e tekintetben ne függjünk Ausztriától, ezt pedig csak az önálló bank megteremtése révén érhetjük el.

A függetlenségi párt mint kisebbség mindenkor követelte az önálló bankot. Most, amikor a függetlenségi párt a nemzet akaratának szabad megnyilvánítása folytán többségben került be a képviselőházba, épp oly kitartással hirdeti az önálló bankot és teljes erővel törekszik annak megvalósítására. A pártot e küzdelemben az ország népének óriási többsége támogatja, bár igaz, hogy akadnak olyanok is, — nemzetközies, darabantok — akik ellene agítálnak.

Nem ismeri el jogosnak azokat az aggodalmakat, amelyek az országot az önálló bank megvalósítása esetén gazdasági megrázkódástól féltik. A mostani pénzülszűkület is a bankkérdésével hozza kapcsolatba, pedig ez a külpolitikai helyzet alakulásának következménye.

Az önálló bankot meg lehet és meg is kell csinálni. De ehhez szükséges a polgárok kitartása, támogatása. E népgyűlés lelkes hangulata és a megjelentek nagy száma újból megerősíti abban a biztos tudatban, hogy a nép milliói a függetlenségi párttal tartanak a bankkérdésben is. Üdvözlő a polgárokat és kitarásra buzdítja őket. (Élénk éljenzés és taps.)

Holló Lajos kifejtette, hogy most a bank ügyében kell küzdeni. Örök ellenséggel állunk szemben, amely mindenáron meg akarja hiúsítani nemzeti jogaink érvényesítését és ügyközjög, mint gazdasági téren csak megfeszített küzdelemmel haladhatunk előre.

Sajnos, magában a magyarság soraiban is akadnak olyanok, akik az ország érdekei ellen fordulnak. Az ellentéteknek el kell mulnia az ország fiai között, aki igaz magyar ember, az nem fordulhat a függetlenségi törekvések ellen. Mindnyájunknak össze kell olvadnia a haza szeretetében, csak akkor érhetünk célt. A kiskunfélegyháziak mindig a függetlenségi párt oldalán állottak. Kéri, hogy a mostani, az önálló bankért folytatott küzdelemben is legyenek a függetlenségi párt mellett és segítsék a dalt a függetlenség szent eszméjéért.

Kállay Tamás rövid, találó beszédében

azt emelte ki, hogy a szegénység szolgálatát jelent és Magyarországot gazdaságilag kell megerősíteni, hogy kivívassa függetlenségét. Az ország anyagi felvirágzásához első elengedhetetlen lépés az önálló bank megvalósítása, amelynek érdekében a függetlenségi párt teljes erővel állott sorompóba.

Sümei Vilmos az összetartást hirdette. Abban a nagy küzdelemben, amely most az önálló bank felállítását érdekében folyik, minden magyar embernek össze kell fognia, mindenkinek egy testté kell olvadnia a haza iránti szeretetben, hogy a függetlenségi pártot győzelemre vigyék.

Ezután Horváth Zoltán határozati javaslatot terjesztett elő, amelyet egyhangú lelkességgel elfogadtak. A határozati javaslat így szól:

— A kiskunfélegyházi függetlenségi párt által összehívott népgyűlés határozatilag kimondja, hogy az önálló magyar jegybank felállítását hazánk feltétlen szükségének tartja és felkéri a függetlenségi párt tagjait, hogy tovább haladva azon az uton, amelyet eddig követtek, törekve a jövőben is az önálló magyar jegybank megvalósítása érdekében.

A népgyűlés után, amely mindvégig igen lelkes hangulatban folyt le, bankett volt a Korona-szálló éttermében. Batthyány gróf pohárköszöntője után Holló Lajos fejtegette, hogy a függetlenségi párt rendületlenül ragaszkodik elveihez. Szóltak még Lovász Márton, Kállay Tamás és Sümei, utóbbi Justh Gyulát, mint a bankönállóság vezérét, ünnepelte. — Kossuth Ferenc miniszterhez üdvözlő sürgönyt küldtek.

Hajdúvármegye közigazgatása.

A januári jelentések.

Sok a kivándorló.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott Weszprémy Zoltán főispán elnöklete alatt. Az ülésen a rendes havi jelentéseket terjesztették elő. Az alispáni jelentés szerint az Amerikába kivándorlók száma nagy s ezen szám napról-napra ijesztően növekszik. A közegészségügy sem volt valami biztató a múlt hóban, amint azt a fővárosi jelentés mondja.

A jelentéseket egyébként a következőkben közöljük:

Alispáni jelentés.

Az alispáni jelentés szerint a közbiztonsági állapotok állandóan véve jók voltak. A fertőző állatbetegségek közül szörványosan fel lépett a lépfene Hajdúszoboszlón, a veszettség Földesen, a sertésvész Nádudvaron, ellenben megszűnt a ragadós száj- és körömfájás az egykei félhalom pusztán.

Január havában 37 utlevelet kértek, az alispáni hivatal kiadott 20 darabot, tárgyalás alatt maradt 17. Az utazás célja 36-nál Amerika, egyenél Jeruzsálem.

Közegészségügyi állapotok.

Január havában a közegészség állapota kedvezőtlen; magas a halálozás, alacsony a születések száma s így csekély a szaporulat. Az uralkodó kóralak a hurut, a lob főleg a légzőszervekben. Sok volt a tüdőlob és csaknem általánosak a gége és légcső hurutos bántalmak. A járványos betegségek közül a ronszó toroklob 15, a vörheny 30, a kanyaró 21, bárányhimlő 7, hasi hagymáz 14, számarhurut 4 esetben fordult elő; összesen 13 halálalozással. Kabán járványszerűen lépett fel a fültömrigyőb 4 gyermekben.

Adóügyek.

Befolyt a múlt hó folyamán egyenes adóban 52,847, hadmentességi díjban 1759, bélyegjövődékben 130,580, jog illetékben 36,928 díjjövődékben 357, dohányjövődékben 153,126

határvámjövődékben 11,717, fogyasztási é italadóban 20,179 korona. A pénzügyigazgató 3, a pénzügyminiszter 30 esetben adott fizetési halasztást.

Tanügyek.

A tanfelügyelői jelentés szerint a vallás- és közoktatásügyi miniszter több hajdumegyei tanítónak és tanítónőnek adott államségélyt.

SZINHAZ.

* **Debreczen a holdban.** Zajos készülődéssel folynak az előkészületek Than Gyula jeles kollégánk látványos énekes bohózatához. A festőteremtől az asztalos műhelyig mindenütt erősen dolgoznak, hogy minél fényesebb kiállításban kerüljön színre ez a kitűnő látványos bohóság. Feltűnést keltő lesz a „Debreczen a holdban” városi függőnye felhő karcolóival, felső vasutjával és szökőkútjával: Gyöngyösi Viktor remeke. — A darab február hó közepén kerül színre.

* **A színház hírei.** Ma este kerül színre harmadszor Szigeti József kitűnő énekes népsziműve. Ez bizonyítja legjobban mennyire szeretik Debreczenben a jó népsziművet, hogy állandóan telt ház előtt került színre ez a naiv, de mégis poétikus darab, melynek mai előadása iránt is fokozottan nagyobb érdeklődés mutatkozik. — *Remény.* Héyermanns szociális halászdramája foglalkoztatja a színház drámai személyzetét. E kitűnő drámából naponta folynak a próbák. A főbb szerepeket ez estén Gazdy A. Gerő Ida, Hahnel, Huzella, Kovács L., Bátor, Ternyei, Nádor, Gyöngyi, Lugosi, Ligeti, Györe, Kemény adják.

Népszanatórium Debreczenben.

Szanatórium-egyesület megalakítása.

Ritka érdeklődés kíséri a debreczeni népszanatórium ügyét, melyet dülöre juttatott a József kir. herceg szanatórium egyesület nagylelkű ajánlata. Mint ismeretes, 150 ezer koronát óhajtott adni az egyesület e célra s Debreczen városa is hasonló összeggel támogatja a szanatórium felállításának eszméjét.

Vasárnap délelőtt a városházán nagy értekezlet volt, melyen Kenézy Gyula dr. vázolta a népszanatórium jelen stádiumában lévő ügyét. Szólt arról, hogy ezen értekezletnek nem más a célja, minthogy a debreceni szanatórium egyesület megalakítását.

Az egybegyűltek egyhangulag hozzájárultak az egyesület megalakításának eszméjéhez.

Az egyesület vednökéül felkéri Weszprémy Zoltán főispánt. Elnöke az egyesületnek Kovács József polgármester lesz. Ügykezelő elnök dr. Kenézy Gyula, titkár Gáspár Géza dr., jegyző Szász Adolt dr., pénztáros Mihálovits Jenő.

A József kir. herceg szanatórium a vasárnapi értekezletre leküldte Német József fiók-pénztárost, aki megerősítette azt, hogy a népszanatórium építéséhez 150 ezer koronával járul hozzá az egyesület. A tisztikaron kívül még a választmányt is megalakították.

Az előkészítő bizottság rövidre szabott terminusra az egyesület alapszabályait fogja kidolgozni s egy újabb értekezleten az egyesületet megalakítják.

Ugyancsak az előkészítő bizottság feladata, hogy Debreczen társadalmi körében a népszanatórium ügyének minél szélesebb körben propagandát csináljon.

Művészi hangverseny.

A Svárdström—K. Szántó hangverseny teljes műsora.

A Debreczeni Zenekedvelők Köre február hó 11-én, csütörtökön este 8 órakor a Bika szálló dísztermében tartja ötödik hangversenyét. Közreműködnek Svárdström nővérek, Valborg Olga, Sigrid és Astrid hangversenyénekesei, Keéri Szántó Imre zongoraművész. A zongorakíséretet Tarnay Alajos zongoraművész, az országos m. kir. opera zenekara tanára látja el. Műsor a következő:

I. a) Norvég hegyvidéki dal, (népdal), (solo), Valborg. b) Brams: Die Schwestern, (duett), Valborg és Sigrid. c) Hans Pogge: Ernte, (trió), Valborg, Sigrid és Astrid. d) Kapfelmann: Varen är kommen, (Itt a tavasz), e) C. M. Bellmann: Käraste bröder, (Kedves testvérek), f) Södermann: Sjung, sjung . . . (Dalolj, dalolj . . .) (quartett), Valborg, Sigrid, Astrid és Olga. 2. Schubert: Vándor ábránd, C dur. 1. Allegro con fuoco. 2. Adagio. 3. Presto. 4. Allegro. Zongorán: Keéri—Szántó Imre.

II. a) Weingartner F. Liebesfeier, b) Schumann Weit, weit . . . c) Strauss Ständchen, d) Delibes: Les filles de Cadix, solo Valborg, e) P. Heise Ingen blomst, (Nincs olyan virág) soló Sigrid, f) Chat Elling: Jeg vil ud (El akarok menni) solo Astrid.

III. 1. a) Liszt Valse impromptu, b) Liszt 13-ik magyar rapszódia. Zongorán Keéri—Szántó Imre. 2. a) Brahms Zigeunerlied (duo) Valborg és Sigrid. b) W. Kienzl Spinnlied, c) Ich traue dir nicht (régí népdal), d) W. Kienzl Gänsemarsch (tréfás kánon), e) Bauern-tanz (régí népdal). Quartett. Valborg, Sigrid, Astrid és Olga.

Kezdeté pontban 8 órakor. Az előadás megkezdése után az ajtókat bezárják. A II. és III. rész között öt percnyi szünet.

Akik nem tagok, Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében válthatnak jegyet. Páholy 20 korona. Ülőhely 4 és 5 korona. Állóhely 2 korona.

Materny Lajos esperes ünneplése.

Huszonötödik évforduló.

A debreczeni evangélikus református hívek és a tiszavidéki evangélikus egyházkerület ünnepet ülnek ma. Materny Lajos főesperes üli meg negyedszázados évfordulóját, annak hogy a debreczeni egyház szolgálatában áll. A jubiláló főesperest a hívek szeretetnyilvánításán kívül a debreczeni közönség szerencsekívánata és rokonszenve is övezi a mai nevezetes nap alkalmából.

A jubileumi ünnepek ma délelőtt kezdődnek. Tegnap este az ünnepekre a következők érkeztek Debreczenbe. A tiszavidéki evangélikus egyházkerület képviselőiben dr. Müller Károly egyetemi m. tanár, jogakadémiai dékán Eperjes, Korbély Géza lelkész Eperjes. Az eperjesi főgimnázium képviselőiben Gömör János igazgató, az eperjesi teológiai akadémia képviselőiben Mayer Endre th. dékán.

A tiszai egyházmegyéből megérkeztek Geduly Henrik és Paulay János lelkészek Nyiregyháza, Materny Imre Nagyvárad, Bortnyik György esperes Kőhese, Révész János Nagybánya, Boross János Nagykároly, Margócsi Aladár Ungvár, Goltsinger János Klazár, Lőrincz János Mészepatak, Kozlay József Pazdics, Punkó György Sökut, Varga Márton Tokaj, Domján Elek Sátoraljaujhely, Augosztónics Győző Nyíradomb, Duszik Lajos Szatmárnémeti, Boross János Nagykároly, Lőrincz Mariska tanítónő Csákj, Sexty Kálmán lelkész Kaiszba, (a braszósi egyház képviselőiben), Kubacska K. tanító Nyíregyháza.

A tegnap este megérkezett vendégek tiszteletére Materny Lajos bankettet adott, melyen a vendégeken kívül a többek között megjelentek: Handtel Vilmos, Havas Kálmán, Kondor Mihály, Gyurcsány Ferencz, Havas Kálmán, ifj. Gyúrky Sándor, Wilhelms Emil, dr. Horvay Róbert, Materny Károly, Fux Antal, Sexty Emil, Margóczy Emil stb. stb.

A banketten a megjelentek meleg ünnepségekben részesítették a jubiláló főesperest.

Szabadalmazott Amerikai CZIPŐK

15)
20) korona
25)

kizárólag
MANDEL LIPÓT
raktárában.

Hajdúvármegye és az önálló bank.

Közgyűlési indítvány.

Hajdúvármegye két törvényhatósági bizottsági tagja, Weszprémy István és Simon Károly akciót indítottak az önálló bank mellett. Megakarják szólaltatni a törvényhatósági bizottságot, hogy nyilatkozzék az önálló bank mellett s annak felállítására iránt keresse meg a kormányt és a képviselőházat. — Az indítvány, melyet a közgyűlés tárgyalni fog, a következőképpen hangzik:

„Az a szívós ellenállás, mely Ausztriában az önálló magyar nemzeti bank felállításával szemben mind erősebb hullámokat ver, — az a tény, hogy kormányzatunk 67-es elemei, a nemzet gazdasági önállóságának eme legelső rangú tényezője, nem érvényesítik hatalmukat és befolyásukat — az a szomorú valóság, hogy magában az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt kebelében is találkozunk a nemzet anyagi boldogulását a közös bank fenntartásában látó és kereső politikussal:

hazafias kötelességünk teszi most, a tizenkettedik órában, félreismerhetetlenül dokumentálni és demonstrálni azt, hogy az önálló magyar nemzeti bank vármegyénk forró — és szeretjük hinni — osztatlan őhajtsa és azt, mint természetes jogot, a nemzet számára érellyesen és elodázhatatlanul követelni.

Tekintettel tehát arra, hogy a függetlenségi és 48-as párt a jelenlegi átmeneti kormányzatban részt vesz és a kormányt támogató többségnek tulnyomó részét képezi; — a bankkérdés megoldása az átmeneti kormányzat hosszú időre nyulta miatt a jelenlegi országgyűlés feladatává vált; — az önálló magyar nemzet eme jogáról sem az 1867. XII. törvényekben, sem a közelebbi szomorú Fabritius-korszakot lezáró politikai paktumban, de soha és sehol le nem mondott, — ellenben az ugynevezett kvótát éppen az önálló bank által nyújtandó recompensatio fejében engedte emelni a nemzet terhére;

az önálló bank létesítése a nemzetvagyon boldogulásának egyik fő és első attribútuma, a nemzet anyagi jóléte pedig a politikai függetlenség kivívásának conditio sine qua non-ja; — a bankkérdés megoldásának elodázása, vagy a bankközösség fenntartása a nemzet leköltöttsége és anyagi kizsákmányolása révén csak kedvező hatna az önálló bank felállítását gátló akadályok feltornyosulására s a nemzet hova-további elszegényedése folytán csak növelné a kishitűeknek az elviselhetetlen megvárakoztatásban gyökerező rémlátásait; — a nemzeti önállósággal kapcsolatos jogok megszerzését eredményező megpróbáltatásokkal szembeállítani, ugy a nemzet jövője érdekében reánk várható muló sanyargatást elszenvadni: honfi erény és hazafias kötelesség.

Indítványozzuk:

mondja ki a törvényhatóságunk, hogy az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbítása ellen tiltakozik, az önálló magyar nemzeti banknak 1911-re felállítását a vagyoni jólétre és gazdasági függetlenség kivívására első és elengedhetetlen feltételnek tekintti és ezért teljes erejével sorompóba lépni és minden anyagi áldozatot meghozni kész.

Felir a kormányhoz, az országgyűlés képviselőházához, nemkülönben az országos függetlenségi és 48-as párthoz, hogy e nemzeti őhaj megvalósítását célzó törekvésben teljes eréllyel és rendületlenül tartson ki.

Együtt éltek, együtt haltak.

Két jó barát tragédiája.

Haty Jenő és Orosz Miklós halála.

Olyan mélységes, megdöbbentő tragédiát, mely Orosz Miklós gyógyszerész és Haty Jenő ravatalát fonja körül, csak az élet, ez a legnagyobb regényíró alkothat a maga kifürkészhetetlen színeivel és vonásaival. Ebben a megdöbbentő drámában két testi-lelki jó barát szerepel. Együtt éltek vig, könnyelmű, megdöntötlan életet. Cs mikor ennek az életnek következményei mutatkoztak testi szenvedésekben, hát együtt haltak meg. Meghaltak önkezeikkel ajkukhoz emelt mérge által, de nem az öngyilkosok rendszer sablonja szerint, mert az életet öntudatlanul dobták el, vig, sőt duhaj életpercekben akaratlanul keresték a halált, melyet meg is találtak.

Haty Jenő 37 éves városi számtiszt és Orosz Miklós gyógyszerész éveken keresztül a legjobb baráti viszonyt tartották fent egymás közt. Mindkettőt Debreczen társaséletének rokonszenves és széles körben ismert tagja volt. Agglegények voltak és az életet élvezték még a mérséklet határain túl is. Mint vasárnapi számunkban megirtuk, Orosz Miklós nagygon gyanus körülmények, mérgezési tünetek között pénteken éjszaka meghalt. Az ezt követő tizenkét órában, szombaton este pedig teljesen hasonló módon hunyta le szemeit örökre legjobb barátja Haty Jenő. Nyilvánvaló volt, hogy a jóbarátok halálát egyazon mérgezés okozta, éppen ezért a rendőrség is beleszólt a kettős halálesetbe. Az elhunyt Haty Jenő testvérbátyja, Haty Kálmán városi mérnök Mile Pál rendőrkapitány előtt vasárnap a következőket mondotta jegyzőkönyvbe.

— Öcsém, Haty Jenő, csütörtökön éjjel együtt mulatott Orosz Miklóssal, kinek igen jóbarátja volt, ugyannyira, hogy már vagy négy év óta együtt vacsoráztak Orosz Miklósnak a gyógytár melletti lakásában és innen indultak el nagyon gyakran mulatozni. Így történt ez csütörtökön éjjel is és mint utólag értesültem, már ekkor nagyon illuminált állapotban voltak és alighanem ekkor ittak valamely olyan patikaszert, vagy mérget az elfogyasztott sok alkohollal hatása ellen, mely aztán mindkettőnek halálát okozta. Éjjel mindketten eltávoztak és tovább mulattak és öcsém csak 5-én, péntek reggel fél hatkor ment haza lakására. Én a délelőtt folyamán meglátogattam és láttam, hogy nagyon beteg. Orvost akartam hozzá hívni, de erről lebeszélte, azt mondván, hogy csak pillanatnyi rosszullét győtri. En megnyugodva távoztam. Szombaton este öt órakor ismét felkerestem. Ekkor már félig eszméletlen állapotban feküdt az ágyban és még engem sem ismert meg. Azonnal elhívtam hozzá dr. Láng Sándor orvost, ki mérgezési tünetet konstatalt. Etherinjekciót adott be, de a beteg már erre nem reagált és pár óranegyed múlva, két

órákor meghalt. Azt hiszem, hogy szerencsétlen öcsém és Orosz Miklós egyugyanazon szert vették be, de Orosz Miklóson a hatás hamarabb mutatkozott. Ugy gondolom, hogy könnyelmű gondatlanság forog fenn, illuminált állapotukban nem is nézték, milyen káros szert isznak. Így történhetett a szerencsétlenség.

Dr. Láng Sándor a rendőrséghez beadott jelentésében hasonlóképpen adja elő a dolgot és orvosi véleménye Haty Jenő haláláról az, hogy többféle mérgek együttes hatása idézte elő a halált.

Az orvosi jelentés értelmében Mile Pál rendőrkapitány elrendelte Haty Jenő hullájának felboncolását. A boncolás tegnap délelőtt 11 órákor történt meg a közkórház halottas kamrájában és azt dr. Balkányi Ede és Varga Emil tisztii orvosok teljesítették. A rendőrséget Budaházy Jenő fogalmazó képviselte. A boncolás szintén mérgezést állapított meg a halál okául. Az orvosok a jelentést ma délelőtt adják át a rendőrségnek, mely ezután, miután bűncselekmény fenn nem forog, a temetési engedélyt megadja.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét a halászt kérjük figyelembe venni.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió

hatása alatt, rohamosan javul és az angol kóros gyermekek époly rózsás és viruló arcszint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlja a

SCOTT-féle Emulsió

használatát.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Közjegyzők gyűlése Debreczenben.

A kamara tisztújítása.

A debreczeni kir. közjegyzői kamarához tartozó kir. közjegyzők vasárnap délelőtt tartották rendes évi közgyűlésüket. A napirenden sok fontos tárgy szerepelt, amelynek megvitatása után dr. Krasznay Gábor leolvasta a múlt évi ügyforgalmi kimutatását s beterjesztette terjedelmes jelentését a kamara 1908. évi működéséről. Kiemelte, hogy a közjegyzői intézmény közérdekű fejlesztése a közjegyzői rendtartásnak a megelőző jogvédelem érdekében szóló módosítása elodázhatatlan. Az 1908. évi közgyűlés által elfogadott memorandum részletesen foglalkozik ezen kérdésekkel és jölehet a memorandumot az elnök vezetése mellett külön küldöttség adta át az igazságügyminiszter urnak és a társ kamarák is sürgetik a reformokat, a miniszterium részéről máig sem történt intézkedés.

Fájdalommal parentálták el bogdi Papp Sádor karcagi kir. közjegyzőt, aki tíz évig töltötte be általános megelégedésre a titkári tisztiséget, egyszersmind szívélyesen üdvözölték körükben utódját, Olay Lajos volt országgyűlési képviselőt.

Ezután a tisztikar megalakítására került a sor. Elnök lett egyhangulag immár tizedik-szer csikszentkirályi Lestyán Adorján kir. tanácsos, debreczeni kir. közjegyző. Mikor a terembe lépett, lelkes éljenzéssel fogadták s ismételve kifejezést adtak annak a szeretetnek, ragaszkodásnak, mellyel a mindnyájuk által nagyrabecsült, kiváló férfiú iránt általában viselkednek.

Lestyán Adorján meghatottan köszönte

meg azt a megtisztelő bizalmat, amely őt most már tizedik ízben az elnöki székbe ülteti.

Titkárrá dr. Krasznay Gábor kisujszállási, pénztárnokká Mezey Gyula nagyváradi királyi közjegyzőket választották. Választmányi tagok lettek: dr. Kovács Elek nyiregyházi, dr. Galánffy János debreceni, helyettesek Padrah Sándor hajduszoboszlói, Zrumetzky Béla szolnoki kir. közjegyzők.

A közgyűlést megelőző este csikszentkirályi Lestyán Adorján bankettet adott a vendégek tiszteletére a Royal-szálloda fehér termében. A hangulat mindvégig lelkes volt, egymásután hangzottak el a talpransett toasztok, a melyek különösen Lestyán Adorjánt, azután dr. Kovács Eleket, Olay Lajost stb. éltették.

A debreczeni kulturpalota.

A miniszter segítsége.

A debreczeni kulturpalota ügye a tanács elé került. Tárgyalták, hogy miképpen lehetne azon segíteni, hogy a hiányzó összeget megszerezzék. Ezen kulturpalota 550 ezer koronába kerül. A város erre már megszavazott 150 ezer koronát pár évvel ezelőtt s ugyanakkor a miniszter is küldött 100 ezer koronát. Ezen összeget Apponyi Albert gr. valás és közoktatásügyi miniszter 50 ezer koronával pótolta meg, így a palota céljaira már együtt van háromszázezer korona.

A tanács tegnapi ülésén tudomásul vette a miniszter újabb ajándékát s azért feliratban a miniszternek köszönetet mond.

Mint hogy azonban a most együtt levő összeg sem elég még a telekvételre sem, elhatározta a tanács, hogy újból a miniszterhez fordul s nagyobb segélyt kér. Ha a miniszter a kérést meghallgatja, úgy a kulturpalota ügye meg lesz oldva s Debreczen ismét egy óriási lépést fog tenni a haladás útján.

Az iparos kör bálja.

Az iparos kör ideai mulatsága vasárnap este zajlott le s még az előző évek szép sikerét is felülmúlta az ideai fényes eredmény. A Bika-szálloda diszterme igazán telve volt táncoló párokkal s a kőrtáncokra alig volt eleget hely.

Jelen voltak a bálon Kovacs József polgármester és Vecsey Imre vezetése alatt a városi tanács tagjai, Szávay Gyula, Szentkirályi Tivadar, Dávidházy Kálmán az iparkamara képviselőjében stb.

A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Sipos Andrásné, Katona Lajosné, Imre Istvánné, Gál Józsefné, Soós Mihályné, Bonyhai Györgyné, Orbán Péterné, Nagy Józsefné, Hadházi Sándorné, Kiss Sándorné, Miskolczi Pálné, Kiss Józsefné, Bihari Mihályné, Varga Imréné, Bócsi Sándorné, Kripló Józsefné, Tóth Ferenczné, Iványi Andrásné, Szendrei Sándorné, Szilágyi Sándorné, Széll Józsefné, Széll Andrásné, Imre Jánosné, id. Imre Jánosné, Dalmi Jánosné, Tóth Józsefné, Faragó Andrásné, Bagdi Józsefné, Király Istvánné, Szentesi Józsefné, Arent Mátyásné, Kiss Ferenczné, Horváth Mihályné, Molnár Mihályné, Borsos Józsefné, Morzsányi Miklósné, Vasváriné, Kiss Gáborné, ifj. Bartha Danielné, Csapó Ferenczné, Tömpe Lajosné, Berger Józsefné, Kucik Mihályné, Nagy Lajosné, Szabó Jánosné, Szapanos Alajosné, Czenke Lajosné, özv. Borosné, Lovász Jánosné, Kapros Jánosné, Kardos Péterné, Szalontai Józsefné, Tolnai Danielné, ifj. Tulnik Józsefné, Tóth Gáborné, Szurovi Józsefné, Mikó Józsefné, Kiss Imréné, Farkas Mihályné, Mihály Mihályné, Nagy Józsefné, Besz Imréné, özv. Nagy Ferenczné, Barti Istvánné, Tamás Istvánné, Dalmi Istvánné, Szabó Lajosné, Nagy Béliné, Nagy Sándorné, Dihe-

Jánosné, Barta Jánosné, Nagy Béláné, Erdőd Lajosné, Csorba Jánosné, Bélteky Jánosné, Pávay Gáborné, Schwarcz Arminné, Ditréné, özv. Szabó Péterné, Mohai Jánosné, Szabó Jánosné, Precz Mártonné, Kántor Józsefné, Éles Józsefné, Grünmann Mátyásné, Horváth Lajosné, Veress Jenőné, Juridesz Jánosné, Boldizsár Károlyné, Kereszturi Jánosné, Pásti Ferenczné, Dalmi Balásné, Prindenmayer Lőrinczné, Megyaszai Sándorné, Megyery Kálmánné, Kabai Jánosné, Lengyel Zsigmondné, Csonka Pálné, Csóka Pálné, Szigyártó Jánosné, Vadász Józsefné, Takács Sándorné, Dávidházy Kálmánné, Máté Lajosné, Vég I.-né, Elekes Beiané, Tóth Györgyné, Sipos Gáborné, özv. Várady Józsefné, Szendrei Sándorné, Révész Józsefné, Urbanovics Miksáné, Zöld Józsefné, özv. Bazsek Lajosné, Bánki Józsefné, Szűcs Sándorné, Bartha Gyuláné, Gyutt Antalné, Veinrauch Pálné, özv. Péntes Sándorné, Tordai Ferenczné, Horváth Jánosné, Jobbágy Imréné, Szűcs Imréné, Kántorné, Vojta Gézáné, Bódogh Gyuláné, Losonczy Jánosné, Tóth Imréné, Nagy Lajosné, Nagy Mihályné, Schwarz Izsóné, Barányi Györgyné, Sallai Sándorné, Nagy Sándorné, Mágó Károlyné, Sztűcs Gáborné, Blum Sámuelné, Rácz Józsefné, Wilhelm Edéné, Gellér Henrikné, Biczó Gyuláné, Piros Báléné, Madarász Gyuláné, Nagy Józsefné, Tanczer Györgyné, Ormós Gáborné, Bonyi Sándorné, Banesi Mihályné, Kovács Istvánné, Török Istvánné, Nagy Károlyné, Nánási Józsefné, Fudra Jánosné, Kálly Andrásné, Goldstein Gyuláné, Kovács Józsefné, Vámos Károlyné, Párvy Sándorné, Juhászné, Szermerka Lajosné, Gyórfy Károlyné.

Leányok: Schwarcz Etelka és Rózsika, Aufrichtig Sárika, Elekes Juliska és Annuska, Gyutt Paula, Szentesi Eszti, Morzsányi Rózsa, Sipos Erzsike, Imre Emma, Deutsch Böske, Veress-Böske, Papp Böske, Horváth Böske, Boross Böske, Debreceni Böske, Gáll Eszti, Katona Juliska, Lós Zsuzsika, Bonyhai Rózsa, Nagy nővérek, Kiss Rózsika, Piskolczi Emma, Kiss Vilma, Bihari Rózsika, Bonyi Mariska, Varga Mariska, Bócsi nővérek, Kripló nővérek, Tóth Mariska, Szendrei Juliska, Szilágyi Juliska, Széll nővérek, Imre Sárika, Dalmi Rózsika, Papp Ilonka, Bagdi Margitka, Faragó Erzsike, Arent Juliska, Ujfalu Mariska, Horváth nővérek, Vass Juliska, Balogh Ilonka, Oláh nővérek, Márton Juliska, Novák nővérek, Farkas Mariska, Szálkai nővérek, Végh Zsuzsika, Tóth Margitka, Mikó Rózsika, Kiss Mariska, Szűcs nővérek, Mihály Rózsika, Kotván Vilma, Békéssy Mariska, Szöllősi Katica, Bakti Erzsike, Nagy Juliska, Halász Mariska, Sutz Juliska, Balogh Margit, Szabó Mariska, Burai nővérek, Munkácsi Zsuzsika, Zitlig nővérek, Méhész Vilma, Molnár nővérek, Imre Mariska, Presz nővérek, Kántor Terus, Kereszturi Rózsika, Pásti Mariska, Dalmi Eszti, Schmeithelfel Netti, Praszner Lenke, Szigyártó Eszti, Szebeni Erzsike, Váradi nővérek, Révész Rózsika, Vass nővérek, Bán Juliska, Péntes Juliska, Weinrauch Ilona, Murvai Rózsika, Váradi Ilonka, Frideri Berta, Kántor Juliska, Rác nővérek, Kovács Margit, Madarász Erzsike, Ormós Erzsike, Spornyt Mariska, Bancsi nővérek, Orbán Eszti, K. Nagy Irma, Kronovszky Mariska, Juhász Boriska, Biczó Ilonka, Szermerka Irénke.

HIREK.

— **Tanácsülés a városházán.** Debreczen város tanácsa tegnap délelőtt ülést tartott, melyen a közgyűlési tárgyakat készítették elő.

— **A gazdakör közgyűlése.** Óriási érdeklődés mellett tartotta meg vasárnap a debreczeni gazdakör első rendes közgyűlését, melyen Domahidy Elemér elnökölt. A közgyűlésen felolvasta Rácz Lajos titkár az évi jelentést, melyből kitűnt, hogy a körnek 460 tagja van. Majd a zárszámadásokat terjesztették elő, amit elfogadtak. A múlt évi bevétel 10,523 korona 98 fillér volt, kiadás 9,691 korona 21 fillér, pénztári maradvány 842 korona. Ezután a régi választ-

mányt újból megválasztották. Este a gazdasági egyesülettel karöltve a gazdákör fényesen sikerült társasvacsorát rendezett, melyen részt vett a gazdasági akadémia tanári kara is. Az elhangzott toasztokban a felszólalók a gazdák szövetkezésében rejlő nagy erőt domborították ki s azt, hogy mily nagy érdekek fűződnek a gazdák szövetkezéséhez.

— **Muzeumi ülés.** A város muzeumi bizottsága tegnap délután ülést tartott, melyen Zoltai Lajos muzeumőr a múlt évi jelentéseket, s a jövő évi költségvetést terjesztette elő. A bizottság a jelentéseket tudomásul vette s megállapította a jövő évi költségvetést.

— **Botos András fogságban marad.** A bösörményi pénzcsaló banda ismert ügyében tegnap nevezetesebb fordulat nem történt. Botos András, előzetes letartóztatását a védő, dr. Révi Nándor megfélembrezte ugyan, de a vádtanács jóváhagyta. Botos ellen különben tegnap már a vizsgálóbíró a vizsgálati fogságát is elrendelte.

— **A debreczen—nagyvárad vasut ügye.** A debreczen—nagyvárad vasut ügyében tegnap a polgármesternél jártak a vasut engedményesei, Gerster és Török budapesti mérnökök, valamint dr. Okolicsányi Zoltán, a debreczen—h.-nánási vasut üzletvezetője s kérték, hogy a városi tanács vegye újra tárgyalás alá a terveket. Ezen terveket már tárgyalta régebben egy bizottság Szabó Kálmán elnöke alatt s helyeselte az irányt, melyen keresztül a legcélszerűbben köthető össze a két város. Ezen tervek szerint Derecskén keresztül vezetne a vonal s e célból egyesülni kellene a derecskei vasutársasággal. Es tekintve azt, hogy Debreczen városnak minden érdeke ezen irány mellett szól, e terveket csak helyeselni lehet. A polgármester megígérte a küldötségnek, hogy az alvó ügyet tárgyalás alá fogja vétetni.

— **Földrengés Kecskeméten.** Kecskemétről jelentik: Itt szombaton hajnalban két ízben egy gyöngébb, majd egy kissé erősebb földrengés volt érezhető, a melyet csak kevesen éreztek. Csütörtökön délután is észleltek erősebb földalatti morajt, de a lakosságot nyugalmában ilyen kisebb földlökések nem zavarják.

— **Agyonvert legény.** A debreceni kir. ügyészséghez távirati jelentés érkezett, hogy Egyeken Kiss János földművest valami táncmulatság alatt, haragosai agyonverték. Az ügyészség a legszelésebbkörű vizsgálatot és a boncolást elrendelte. Horváth törvényszéki bíró és Kovács Péter vizsgálóbíró segéd kiutaztak. Egyekre. A legény gyilkosai után a csendőrség is nyomoz.

— **Vendéglősök és kávéosok mulatsága.** A debreczeni vendéglősök, kávéosok, szállodások ipartársulata és a debreczeni pincérkar, mint minden évben, az idén is mulatságot rendez közösen és pedig február 25-én a Royal tánctermében. A mulatság tiszta jövedelme a pincérek szakiskola javára és szakipartársulati célokra szolgál. A mulatságot kabaré előzi meg, melyen a szintársulat több tagja és műkedvelő urihölgyek működnek közre.

— **Öngyilkos leány.** Vácsi Julianna cselédleány, aki a Simonffy-utca 46. sz. házában szolgált, szerelemregyult egy honvéd baka iránt. A katona azonban alighanem ráunt a leányra, aki afeletti bánatában halálra szánta magát. Reggel úgy 6 óra körül marólugot oldott fel egy pohárban s azt felhajította. — **A mérges folyadék** ugyancsak összeégette a leány belső szervezeit. Hörgésére figyelmessé lettek a házbéliek, akik a mentőket hívták. Beszállították a kórházba, ahol azonnal gyógykezelés alá vették, de aligha marad életben, mert belső sérülései igen súlyosak. Kihallgatni nem lehetett még.

— **A legjobb izü aromás és pörkölt kávé** Félegyháznál kapható Villanyüzemű kávépörkölte a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok.

— **Dr. Tihanyi Béla** az összes gyógytudományok tudora, Korányi tanár belklinikájának volt orvosa, belgyógyász. orr, gége és fülorvos rendel d. e. 8—10-ig és d. u. fél 3-tól 4 óráig Piac-utca 73. sz. alatt.

— **Vízvezetéki, fürdő, csatornázás és szivattyu berendezéseket gyorsan szakszerűen készít és javít jótállás mellett, Wilhelm Ede, Hatvan-utca 4.**

— **Szép mellék keresetre** tehetnek szert bármilyen állásu urak, fegyverek, gramofonok, fényképező gépek és mindennemű hangszerek részletfizetéses eladással, bővebbet a Schwartz-féle pipa üzletben a városházával szemben.

TÁVIRATOK.

A függetlenségi párt ellenzéke megy!

Ha az önálló-bank nem lesz meg.

Budapest, február 8. A politika forrponjtában a bankkérdés áll. A függetlenségi párt erős akciót indított az önálló-bank mellett s álláspontjából nem enged semmit. Wekerle miniszterelnök ma a képviselőházban két óráig tárgyalta Hoitsy Pállal, a függetlenségi-párt alelnökével, Hoitsy kategórikusan jelentette ki:

— A függetlenségi párt az önálló bank 1911-ig való föllállításához teljes határozottsággal ragaszkodik. Ha nem kapja meg az önálló bankot, akkor ellenzéke megy és újra kezdi a nemzeti ellenállást.

György herceg izgat.

Belgrád, február 8. György herceg tegnap a tiszti kaszinóban felolvasta annak a memorandumnak a szövegét, melyet Szerbia intéz a Ausztria-Magyarországhoz. A trónörökös ezalkalommal izgató beszédet mondott a monarchia ellen, azonban az egybegyűltek igen vegyes érzelmekkel fogadták.

Amerikai párbaj.

Kecskemét, február 8. A napokban Káldy Gyula fiatal kereskedő mellbelötte magát és még ma is élet-halál között lebeg. Kiderült, hogy a fiatal kereskedő amerikai párbaj áldozata.

Festetich Vilma grófnő meghalt.

Budapest, február 8. Sopronból táviratozzák: Nyári Rudi ismert cigányprimás felesége, Festetich Vilma grófnő a minap koraszülött gyermeknek adott életet, aki azonban néhány óra múlva meghalt. A grófnőt súlyos betegségével beszállították a soproni magánbetegkórházba, ahol gondos ápolásban részesült, de gyenge szervezete nem tudta leküzdeni betegségét, aminek következtében vasárnap reggel meghalt. Tragikus sorsa őszinte részvétet kelt Sopronban.

Szerencsétlenül járt író.

Páris, február 8. Catulle Manude ismert író egy alagutban holtan megcsontított testtel találták. Azt hiszik, hogy az író vasuti szerencsétlenségnek az áldozata.

Regény-csarnok.

33.

Regény.

A nagy rejtély.

Addig-addig néztem a képet, míg végre ki nem bírtam állni tovább annak látását. A nők sajátos lények; önmaguk előtt is talányok. El-löktem a fényképet magamtól, el a szekrény egyik sarkába. Dühös voltam férjemre; gyűlöltem! igen, egész lelkem s szívem erejéből gyűlöltem azon nőt, ki férjem kezét tartá; azt az ismeretlen, kemény képű, akaratos kinézésű nőt!

Ezen egész idő alatt, a szekrény alsó osztálya várta, hogy motoztassék meg.

Letérdeltem, hogy ezen is keresztül essem egyuttat remélve, hogy eszem ez alatt meg fog tisztulni azon lealázó féltékenységtől, mely erőt vett rajtam.

Szerencsétlenségre az alsó osztály nem tartalmazott mást, csak emlékeket az ezredes katonai életéből; értem kardját és pisztolyait; vállrojtjait és egyéb apróságát. Tekintetem lopva visszatért a felső osztályhoz, és kötni való boldond létemre, nem tudok gyöngédebb kifejezést, mely helyesebben fetmutatná akkori lélekállapotomat, elővettem ismét a fényképet és látása által újból hasztalanul felizgattam magamat. Most észrevettem magamat, mi eleinte kikerülte figyelmemet, hogy t. i. a fénykép hátán, női kézzel néhány sor volt írva. Ezt olvasám:

„Fitz Dávid ezredesnek, két disz-edény-nyel. Barátjaitól, M. E. és S.“

E két diszedény egyike ama törött, fessett virágtartó volt-e? S az ezredes arcán észrevett változás valamely összeköttetésben áll-e a multtal, amennyiben ez valami módon engem is érdekelhetett? Így lehetett, de nem is. E kérdések megoldása nem igen foglalkoztatott, mig azon sokkal komolyabb kérdés állt velem szemben: „mit jelenthetnek ezen kezdőbetűk a fénykép hátán?“

„M. E. és S.“ Az első két betű férjem valódi nevének; Macallan Eustacenak kezdőbetűi voltak; de mit jelentett az „S.“ a nő nevének?

(Folyt. köv.)

1626—1909.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő József k. h.-utcai 66. sz. bérház a folyó 1909. évi május hó 1-től 1910 április hó 30-ig terjedő egy évre a f. 1909. évi február 12-ik napján délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen a leg-többet ígérőnek bérbe adatik.

A kikiáltási ár 850 korona. Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt (d. e. 8—1) megtekinthetők.

Debreczen, 1009. február hó 4-én.

A városi Tanács.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdőségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvörösséget. Az eldurvult, kirepedezett ésszelkifujta arcot vagy kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható!
Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s fóráktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospércsi országut mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet Dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piacz-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

Burgondia-utca 3. sz. ház eladó.

Van rajta 6 szobás földszinti lakás tvegezett folyosóval, 2 szobás emeleti lakás, 2 nagy istálló, minden lakáshoz fűskamara, lakható 2 szobás pince-lakás, borpince, téglával kirakott jégverem.

Óriási nagy udvar. Halálesetből kifolyólag
sürgősen eladó.

Értekezhetni lehet ugyanott.

Alkalmi vásár.

40—45 méter maradék

feltétlenül szintartó oxford, kanavász, zefir, vászon, flanell és divatbarchentből álló, küld utánvétellel összeválogatva csak 15 koronáért. Maradék nagyság: 1—14 méter, tehát minden darab jól felhasználható.

KARL KOHN vászonszövődéje Nachod, (Csehország)
2498 22. szám.

Több mint 5000 létesítmény.

Echardt Vilmos és Hotop Ernő

részvénytársaság

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6. szám.

Tervezünk és építünk 1870. év óta: Téglágetőket, tetőcserépgyárakat, chamotte-téglagyárakat, mészégetőket, magnezitgyárakat, mészhomokkőgyárakat, tüzelési berendezéseket, gyárkéményeket, kazánbefalazásokat.

Alkalmi ajándéknak

Fésű, manicur és parfüm kazetták, Ridikulök. Férfi fehérműek, Nyakkendő, harisnyák s egyéb pipere és férfi divat cikkek.

Bőr-, selyem és kötött keztyük

olcsó árak mellett

Györfi Sándor

keztyü-, kötszer és férfi divat üzletében
DEBRECZEN, Simonffi-u. (Városi bérház.)

Donogán és Somossy

Debreczen,

Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,
vászon, kész fehérenemű.
Női divatáruk. Külön sző-
nyegosztály.

Óriási választék!

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata
az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. kép-
viselője. — Iroda

Debreczen, Piacz-u. 77. sz. (az udvarban.)

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

Elvállal Villamos világítási berendezéseket,
lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a
legsolidabb kivitelben erőátviteli motor beren-
dezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb.
meghajtására a leghasznosabb kivitelben. —
Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csil-
lárokat, dynamo-gépeket, motorokat, műszere-
ket, iv- és izzólámpákat, dr. Just Wolfram lám-
pákat. Tervek és költségvetés díjtalan.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás
ellen gyors és biztos hatásuk az

„EGGER”-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz
50 fillér. Fő- és szétküldési raktár:
„N A D O R” gyógyszerár Budapest,
VI., Váci-körút 17. szám.

Kapható Debreczenben:

Balázs Ödön, L. Kovách Nándor, Kocián Dezső, Mihálovics Jenő,
Muraközy László, Radákovics Géza, dr. Rothschnek V. Emil,
2202 Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Éljen!

EGGER-mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utcza 23. szám.

Nagy raktár

vízvezetési csövekben, kutkagylókban.

Zsirbödönök.

Konyha-edények, főző kony-
hák, kályhák, John-mosógépek.

2375

A „Debreczen”

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utcza 15. szám alatt.

A legujabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre
áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat
állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lako-
dalmi és bál meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó mun-
kálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen” kiadóhivatalában
eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen” nyomda
művezetője.